

SVĚT OČIMA DĚTÍ

5. KOLO SOUTĚŽE MINISTERSTVA VNITRA

1

INFORMAČNÍ LIST 1. kategorie: MŠ a 1. stupeň ZŠ .

2. téma: Kdo je cizí není špatný! (xenofobie)

Představ si, že bychom byli všichni naprosto stejní. Líbilo by se ti to? Asi ne. A přece máme strach z lidí, které neznáme. Máme k nim předsudky, tedy nespravedlivě jim přisuzujeme vlastnosti, které nikdy neměli, a věci, které nikdy neudělali. Proč tomu tak je? Příčinou je strach ze všeho neznámého a cizího. Tomuto strachu říkáme xenofobie. Xenofobie je velmi nebezpečná. Je jako nemoc, pokud se jí nebráníme, můžeme moc ublížit jiným i sobě. Existuje jen jeden lék na xenofobii a tím je poznávání cizího.

„Cítím se sám, a proto je mi smutno, jsem Vietnavec. Ve třídě se mnou nikdo nechce sedět v lavici. Jenom někdy, když někdo něco provede, paní učitelka ho posadí ke mně. Za trest.“

Nuan, 8 let

„Jmenuji se David, je mi 10 let. Jsem Žid. Nikdy jsem o tom nevěděl, ale před měsícem na mne Jirka, můj spolužák, začal pokřikovat, že jsem židák. Ostatním se to líbilo a hned se němu přidali. Říkali, že Židé jsou špatní, protože lžou a kradou. Bránil jsem se, že já nelžu a nikdy jsem nic neukradl. Nevěřili, prý jim to říkali rodiče. Kluci se určitě jenom vymlouvají. Rodiče by jim přece nelhali.“

David, 10 let

„Jednou, když jsme šli s bratřenci z kina, potkali nás skinheadi. Vykríkovali: Čechy Čechům, cikáni do plynu! Lidí, kteří šli kolem, se ani nezastavili. Mezi skiny jsem poznal kamaráda, s kterým jsme si jako malí kluci hrávali na dvoře. Když ke mně přistoupil, myslel jsem, že mě chce pozdravit. Místo toho mi řekl, že se naše rodina má odstěhovat, jinak nás vypálí. Včera v noci nám na dvoře někdo nastříkal hákový kříž. Mám velký strach.“

Mirek, 12 let

Děti jako David, Nuan a Mirek jsou kolem nás stovky. Mají rádi svoje rodiče, mají oblíbenou paní učitelku a předmět ve škole, oblíbený časopis, poslouchají a tančí na stejnou muziku a napodobují stejné sportovce jako ostatní děti. A přece nejsou šťastné. Žijí ve strachu, že se jim nebo jejich blízkým něco stane. Jsou smutné z toho, že je pomlouvají spolužáci, vysmívají se jim a někdy je i bijí. Tyto děti se cítí bezmocné. Nechápu, proč se jim ubližuje. Řekli jim, že je to proto, že jsou jiné než většina jejich vrstevníků. Tyto děti jsou výjimečné v tom, že mají jinou barvu pleti, mluví jinou řečí nebo nářečím, nosí jiné účesy, jinak se oblékají, dodržují jiné zvyky nebo mají jiné náboženství. Tyto děti jsou jiné, ale na světě neexistují dva stejní lidé ani dva stejné národy. Všichni se něčím lišíme. Někdo více, někdo méně.

Zkus se vcítit do rolí dětí, které vypravují tyto krátké příběhy ze svého života. Vzpomeň si, jestli jsi se osobně setkal(a) se situací, kdy se někdo ošklivě choval k druhému jenom proto, že byl jiný než on. O svých pocitech namaluj obrázek, napiš básničku, krátký příběh, zamyšlení nebo se svými kamarády nacvič krátkou scénku.

Xenofobie

je v doslovném překladu strach z cizinců. Slovo se většinou užívá pro označení nesnášenlivosti k lidem z jiných zemí a rovněž nedostatek úcty k jejich tradici a kultuře. Stejně jako rasismus je xenofobie předsudek, který vytváří negativní názor bez jakékoliv předcházející znalosti.

Co je rasismus

Xenofobie je velmi nebezpečná, protože může vést k rasismu a antisemitismu. Rasismus může končit i vážným zraněním, případně i smrtí jiného člověka. V posledních letech byly v důsledku rasismu zabity desítky lidí a stovky byly vážně zraněny. Mezi nimi byly i děti. Většina

rasistických útoků se odehrála za bílého dne, aniž by napadeným někdo pomohl. Rasistických útoků se nejčastěji účastní mladí lidé, kteří si říkají SKINHEADI. Děti a dospívající, kteří se přidávají ke skinheadům, jsou často velmi nejistí a málo si věří. Proto se potřebují schovat za skupinu lidí a v přesile ubližovat těm, na které by si sami netroufli. Mnozí z nich mají problémy se svými rodiči, jiní zase slepě přebírají jejich nesprávné názory. Terčem jejich nenávisti se může stát kdokoli, kdo se jim z nějakého důvodu nebude líbit. Šíření rasismu je v našem státě trestné

Rasismus je názor, který tvrdí, že někteří lidé jsou nadřazení a jiní méněcenní z důvodu příslušnosti k určité rase. Rasisti definují rasu jako skupinu lidí stejného původu. Rozlišují různé rasy podle fyzického charakteru, jako je barva kůže nebo kvalita vlasů. Slovo „rasismus“ se používá k označení agresivního či ponižujícího chování k příslušníkům „jiné rasy“.

Předsudek

je přisuzování vlastností lidem dopředu, aniž bychom je znali.

Rasová diskriminace

je chování, které znevýhodňuje práva jiného člověka z důvodu jeho etnického, národního nebo rasového původu.

Antisemitismus

je zaujatost proti Židům, založená na jejich zkresleném obrazu, jako by byli zcela odlišní. Nejstrašnějším projevem antisemitismu byla nacistická ideologie o čistotě rasy po nástupu Adolfa Hitlera k moci. Během druhé světové války bylo v koncentračních táborech zavražděno 6 miliónů Židů.

Intolerance

je nedostatek úcty k jiným způsobům chování a jednání, nedostatek respektu k jinému přesvědčení či víře.

Jistě máme v našem okolí někoho, kdo vypadá jinak než my, kdo se jinak chová, jinak mluví nebo se nápadně obléká, prostě je „nějak divný“. Může to být spolužák nebo spolužačka, mohou to být sousedé nebo lidé, kteří se nedávno nastěhovali do našeho okolí. Dříve než si o nich nebo o něm uděláme se na základě vlastní zkušenosti se přesvědčíme, jak se dotyčný chová, promluvíme si s ním o tom, čemu nerozumíme

Kam se obrátit v případě, že staneš svědkem nebo obětí projevů xenofobie.

Policie ČR 158 www.mvcr.cz

Linka bezpečí 800 155 555 www.linkabezpeci.cz

Tísňové volání z mobilního telefonu 112 www.detskaprava.cz